

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogerske dežele:
celoletno . . . K 25—
polletno . . . K 12.50
četrletno . . . K 6.0
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (inserate)** se
plačuje od četverostopne
petil vrste po 12 h, za
večkratne natis primeren
popust.
Posamezna št. stane 10 h.

Štev. 40.

Telefonska številka 65.

Celje, v soboto, dne 19. februarja 1910.

Čekovni račun 48.817.

Leto II.

Škandalozne razmere v šoštanjski občini.

V slaboznanem trgu Šoštanju na Štajerskem vganja v zadnjem času nemškutarstvo lumparije, nad katerimi se zgraža vsak človek, ki ima količak čuta do poštenosti. To nemškutarstvo stoji pod jeklenim vodstvom od zadnjih štaj. deželnozborskih volitev po celi Avstriji vsled svojega pristnega nemštva proslulega Hansa Woschnagga. Odkar je ta človek po požaru v svoji tovarni dobil 700.000 K, to je v času, ko je bila v usnjarstvu huda kriza, ki je imela neposredno za posledico znani polom pri tovarnarju Ivanu Vošnjaku, odkar je postal župan v šoštanjski občini in je njegova zvezda repatica otemnila zvezde spodnještajerskega nemškutarstva, ki si ga je izvolilo za enodnevna deželna poslanca, ta mož ne more več brzditi svoje strasti, postati in politični velikan, kakoršnega še ne pozna spodnještajerska zgodovina zadnjega stoletja. Kako pa tudi ne bi »der Macher von Schönstein« nadaljeval svoje poti do »Macherja von Steiermark«, ko ga v njegovem delu in stremljenju nikdo ne ovira, ko se pod njegovim županovanjem izvršujejo nezakonitosti, napram katerim se na tozadevne pritožbe izražajo oblastva: Wir finden keinen Grund zum Einschreiten«.

Po zadnjih občinskih volitvah se je sklenil s posredovanjem okrajnega glavarstva zloglasni kompromis za šest let, toraj do leta 1912, ki se naziva v enem prepisu »getroffene Vereinbarung«. Po istem bi naj bil župan Nemeč, podžupan Slovenec, takratni občinski uslužbenci, Slovenci, bi naj ostali v službi, občinske volitve v letu 1909 bi naj vodilo okrajno glavarstvo, ki ima sestaviti volilni imenik, nadzorovati celo volilno postopanje itd. Držala se ni nobena točka. Ko je odstopil slovenski podžupan, izvolil se je Nemeč, slovenske občinske uslužbenke se je spodilo, občina se je spustila v pravde, ki so ji provzročile ogromno veliko stroškov, namesto slovenskega občinskega odbornika III. razreda, ki je moral odstopiti, se je poklical namestnik Nemeč iz II. razreda itd. Kršil se ni samo od okrajnega glavarja in namestnika podpisani kompromis, marveč tudi zakon in na pritožbo proti slednjemu činu, je okrajno glavarstvo odgovorilo, da ni vzroka poseči vmes.

Za deželnozborske volitve leta 1909 se je postavil imenik, v katerem je kar mrgolelo napak. Volilci so se pritožili na okrajno glavarstvo zaradi tega, ker se jih ni vpisalo v imenik in zaradi vpisa nepravilnih oseb. Okrajno glavarstvo ni ugodilo reklamacijam za črtanje nepravilno vpisanih, iz enostavnega razloga, ker je občinski urad dal potrdilo, da stanujejo dotičniki v Šoštanju. V naglici so se dobila nasprotna potrdila, da imajo bivašče ali v okoliški občini ali drugje, glede drugih pa so se zahtevale natančne poizvedbe, ker je bilo

znano, da jih ni v Šoštanju. Namestništvo je le ugodilo pritožbam, opremljenim s takimi potrdili. Županu se seveda zaradi napačno sestavljenih spričeval ni zgodilo ničesar. Zgodilo se mu tudi ni nič, ker se več reklamacij ni predložilo višji inštanči, vkljub opetovanim pritožbam od naše strani.

Oktober 1909 se je razgrnil volilni imenik za nove občinske volitve. Razpoložitev se je zvršila tako, da je potekla reklamacijska doba ravno na dan znane kazenske razprave proti Iv. Vošnjaku et cons. zaradi krive etc. v Celju. Na naši strani je bilo vsled zadnjih deprimujočih dogodkov (konkurz Vošnjak, konkurz Rajšter, preiskave v posojilnici in drugod) vse poparjeno, nikdo ni mislil na občinske volitve. Da si bo javnost svesta, v kakem položaju smo se nahajali, ko so se našim ljudem prodajale domačije, ko se je naše ljudi zapiralo in so se vršile kazenske preiskave in obravnave, navedemo, da Slovenci štiri dni pred potekom reklamacijske dobe niti vedeli niso, da je volilni imenik razgrnjen, akoravno je sedelo še pet naših odbornikov v občinskem odboru in eden v starešinstvu! To se je slučajno zvedelo in je oseba, ki je leto za letom pripravljala gradivo in podatke za občinske volitve, sestavila reklamacijo s pomočjo drugih. Reklamaciji bi se bilo moralo ugoditi in bi bila Slovincem zasigurjena zmaga v dveh razredih. Nemci so tako zaupali na malomarnost in brezbriznost Slovencev, da v zadnjih dneh reklamacijske dobe nikogar ni bilo v občinski pisarni, da je zadnji dan bila sploh zaprta in da končno niti poklicani občinski svetovalci niso hoteli sprejeti reklamacije in se je ista v zadnjem trenutku morala vložiti po pošti. Pritožili smo se na okrajno glavarstvo, kateremu se pa menda ni zdelo vredno, nam dati kakšni odgovor.

Nestrpno smo pričakovali rešitev reklamacije. Nemci so bili zelo presenečeni. Dični župan ni vedel, kam bi se djal, začel je rajžati in po tridnevni rajži je pridrimal v notarsko pisarno v Šoštanju z reklamacijo in drugimi listinami, vrgel tam te spise na mizo in zahteval kategorično od gg. notarja in notarskega kandidata, da takoj napolita reklamante da umaknejo reklamacije, sicer se ne bo niti njima dobro godilo in tudi ne g. davčnemu upravitelju, katerega je dolžil zlorabe uradne oblasti. Govoril je o Wastianu in Markhu, h katerima je bil šel po informacije, češ da ta dva bodeta že dosegla, da se pošlje davčnega upravitelja v pokoj. Zažugal je, da bodo prvoimenovane tri osebe in tudi več drugih škodo trpele, če se ne ugoditi njegovi želji, da bo začel boj na nož proti vsem Slovincem ter se je izjavil, da garantira, da bo s pomočjo svojih tisočakov vse dosegel, kar hoče.

Ker pa grožnje niso zalegle, stuhal je krajšo in boljše pot. Drugi dan volilnih imenikov kakor tudi davčnih spisov ni bilo več na občini. Vrh župan je zgubil vse imenike na svojem potovanju. Edini corpus delicti: reklamacija mu je ostala, vse drugo mu je odnesel brzovlak. Začelo se je brzojavljanje

na vse kraje, a označenih listin v jedilnem vozu brzovlak niso mogli najti.

To se je naznanilo okrajnemu glavarstvu, namestniki in državnemu pravdnikstvu; zgodilo se ni nič hudega. Čez 14 dni ste se izprašali dve priči in potem je bilo vse ustavljeno. Da bi se bilo preiskalo občinsko pisarno in županovo stanovanje in zaslusal tudi druge osebe, oblastvom ni hotelo priti na um. Če primerjamo te zgodbe s slučaji, kako se je postopalo proti Slovincem v zadnjih posojilničnih in drugih aferah, pač lahko razumemo nemško govorico v Šoštanju, da sme Hans Woschnagg storiti vse, da se mu ne more nič zgoditi, in da vse do-seže, kar hoče (Premišljevanja vredno bi bilo njegovo pohajanje okoli prič v pravdi Woschnagg-Aistrich). Ta vera na nemški strani omogočuje vspešni terorizem, s katerim se postopa proti našemu ubogemu ljudstvu.

Po zgubi volilnih imenikov se je pričelo novo volilno postopanje — mesec pozneje. Med tem časom je prijavila tvrdka Franč Woschnagg & Söhne štiri osebe kot potovalce, nastavljene s 1. julijem 1909. Skušal je doseči spremembo katastra in, ko to še ni zadostovalo, dal vpisati v volilni imenik III. in II. razreda volilce, ki niso imeli predpisane niti vinarja davka, nasprotno pa je izpustil celo vrsto naših volilcev ali pa jih je dal vpisati z napačnimi imeni. Davčni nadzornik je moral seveda takoj ustreči Hansu Woschnaggu in predpisati potovalcem vsakemu po 55 K direktnega davka, da so se te osebe: Adolf Mravlag, Remel Adolf, Reiseneder Leopold in Eiersperg Josef, ki v Šoštanju niso znani in ki niso nikoli imeli tukaj svojega domicila, mogle vpisati v volilni imenik II. razreda in se je na ta način vzela volilna pravica petim našim volilcem. (Zakaj neki davčni nadzornik ni tako naglo postopal v slučajih: Josip Rajšter, Fani Kosi, Dominik Simonec, ki so že leto dni imeli prijavljeno obrt? Morda vendar ne zato, ker bi bili Slovenci pridobili tri glase?) Pritožba ni nič pomagala. Okrajno glavarstvo se je sklicevalo na potrdilo tukajšnjega županstva, akoravno smo ga opozorili na dejstvo, da je občinski urad tudi v deželnozborskih volitvah izdajal napačna potrdila, in akoravno smo razložili faktično stanje pri tvrdki Franz Woschnagg & Söhne, ki nima svojih potovalcev, marveč le svoje zastopnike v večjih mestih, ki imajo na svoj račun svoje potnike, kakor: na Dunaju: Schmöll, v Budapešti: Leopold Leitersdorfer, v Pragi: M. Frankl, i. t. d.

Nadalje se je vpisalo v II. razred volilko Rozalijo Brščnik in železnico, ki nimata zahtev davka, in v III. razred: Paradiž Nežo, Kossár Aloja in Lino, Waland Ano, Topolnig Antonia in Marijo i. dr., ki niso do tedaj imeli niti vinarja predpisane davka. — Gospod Hans Woschnagg! Od kod ste pa vzeli v imeniku zabeležene davčne nastavke? Kako so se vtihotapila ta imena v volilni imenik?

Nasprotno se je črtalo po reklamacijski dobi

LISTEK.

Konovalov.

Ruski spisal Maksim Gorki. — Preložil Fedor Gradnik.
(Dalje.)

»Le poskusi! — Pa dobodi sedaj službo! Tja — da — razupil sem te povsod tako, dragi moj, da te nikdo ne vzame niti zastoj... Potrudil sem se zate, ti svojejglavi vrag ti!...«

»Ali ste že dobili novega pomočnika?« sem vprašal jaz.

»Novega? — Da, toda novi je vendar star. Bil je svoj čas moj pomagač! To je pek! Čisto zlato! Toda žalibog tudi pijanec! In še kakšen! A pije le včasih — vsled boleti! Sedaj na primer pride, lotil se bo dela in bo delal tri do štiri mesece kakor konj, brez miru in spanja, ne da bi se menil za plačo... Delal bo in prepeval. In poje bratec, da ti srce poskakuje v prsih!... Tako dela in poje dotlej, da se prične zopet pijančevanje...«

Mojster je globoko zavzdihnil in obupno zamahnil z roko.

»In če prične enkrat piti, potem ga ne zadrži nobena stvar! Potem pije tako dolgo, da zbolji ali da zapije zadnjo kunj... Nato se prične sramovati, ali kaj drugega, in naenkrat izgine, kakor hudi duh pred kadilom. No, saj je že tukaj! — Torej sedaj ostaneš popolnoma tukaj, Saša?«

»Da, popolnoma!« je zadonel na pragu globok, doneč glas.

Tam je stal, naslonjen na vrata, visok, širokopleč mož približno tridesetih let. Obleden je bil kakor tipičen »bosopetec«, vagabund najčistejšega po obrazu in postavi — pravi Slovan, nenavadno močan človek. Na sebi je imel rudeč, nenavadno zamazan in raztrgan jopič, široke platnene hlače in na eni nogi ostanke gumastega čevlja, na drugi popolnoma raztrgan škorenj. Njegovi svetli lasje so bili zmršeni in polni malih koščkov lesa, slame in papirja; isto sem zapazil tudi v njegovi krasni bradi, ki je kakor pahljača pokrivala njegova prsa. Podolgasto, blede in izstradano lice so jasile velike, zamišljeno-modre oči, ki so zrle s prijaznim smehljajem vame. Njegove lepe oblikovane, a nekoliko blede ustnice so se tudi smehljale izpod svetlih brk. Zdelo se mi je, da govori ta smehljaj: »Takšen sem pač — ne zaničujte me, bratje!«

»Le vstopi. Saša! — Tukaj je tvoj pomagač!« je dejal mojster, mencajoč si roke in ljubeznivo opazujoč orjaško postavo novega peka. Ta je stopil molče korak bliže ter mi ponudil svojo neizmerno roko; pozdravila sva se. Vsedel se je na klop, iztegnil noge, jih pogledal in rekel mojstru: »Nikolaj Nikitič, kupi mi dve srajci in čevlje... tudi platna za čepico.«

»Vse se bo zgodilo! Le brez skrbi! Čepico imam; srajce in čevlje bodo do večera tu! Le dela, dokler zdržiš, saj žalibog vem, kako je s teboj! Manjkalo ti gotovo ne bo ničesar in žalil te tudi ne

bom! Kajti Konovalova ne more nikdo žaliti, ker tudi oni nikogar ne žalijo! Saj ni treba, da bi bil človek živina, če je mojster! Tudi jaz sem bil delavec in vem iz izkušnje, kako je človeku, če se ga žali do solz... Torej, otroka, ostanita tu — jaz moram iti!«

Bila sva sama.

Konovalov je sedel na klopi in se molče in smehljaje oziral po sobi. Pekarija je bila v kleti in njeni trije okni so ležali bolj globoko kot ulica. Bilo je malo svetlobe in malo zraka v tem prostoru, tem več pa vlage, umazanosti in prahu. Ob stenah so stale dolge kadi: ena za gotovo testo, ena za kvas, tretje je bila sedaj prazna. Na pokrove kadi so padali skozi okna motni žarki. Velikanska peč je zavzemala skoraj tretjino vsega prostora, blizu nje so stale vreče z moko. V peči so oporela s svetlim plamenom orjaška polena, katerih svetloba, padajoča na nasprotno steno, se je nemirno tresla, kot da pripoveduje, tiho sicer, a z vnemo, skrivnostno povest iz kraljestva ognja... Vonj po vlažnosti in okisanem testu je napolnjeval motno ozračje.

Bilo je kot da tišči obokani in sajasti strop z vso svojo težo na naju, in dnevna svetloba se je združevala z ognjem v peči v nenavadno, nedoločljivo, oči in možgane utrujajočo razsvetljavo. Skozi okna je donel motni ulični ropot, v sobo je prihajal cestni prah. Konovalov je vse to opazoval, vzdihnil, se napol obrnil proti meni in vprašal: »Ali delaš že dolgo tukaj?«

Odgovoril sem mu. Molčala sva nekaj časa ter opazovala drug drugega.

šest glasov g. dr. Mayerja vsled reklamacije, katere pa sedaj ne morejo najti in ki ima enako številko z našo reklamacijo. Ko so se rešile naše reklamacije, ti glasovi še niso bili črtani, ko smo pa vložili pritožbo proti rešitvi naše reklamacije, bilo je črtanje že pravomočno!

Pritožba na okrajno glavarstvo proti rešitvi reklamacijske komisije je imela deloma vseh in se je položaj znatno spremenil. A glej! Prej v volilnem imeniku vpisani: Kolšek Nada, Kolšek Milena, Kocuvan Franciška, Šip Stefanija, Košan Stanislava in Franciška, se glase sedaj: Kolšek Ana, Kolšek Milan, Kocuvan Franc, Šip Stefan, Košan Stefan in Franc! Čudno je le, da župan dobro ve, da takih volilcev v Šoštanju ni in da tako prikrajšanim volilcem ni hotel dostaviti in tudi na osebno zahtevanje ne izročiti legitimacij. Vzelo se je notarju Kolšku pet glasov, županu Košanu tri, Grebenšku dva, Šipu eden, Kocuvan eden, Stanovšek eden, Lampretu eden, Novaku eden in kakor gori omenjeno dr. Mayerja šest.

Da pa bo mera polna, treba je bilo še zaznamovati glasovnice posameznih volilcev. Volilci: Kolšek Vinko, Koropec Ivan, Kocuvan Anton, Kramer Rudolf, Cerovšek Miha, Planinšek Edmund, Oertel Franc, Pečnik Franc in veliko drugih (volilna komisija jih dognala 45) imajo na glasovnicah napisano ime tako drobno, da se komaj opazi, da ga pa dobro oko lahko čita.

Ni moči opisati vseh sleparij, podkupovanja glasov in terorizma, s kakoršnimi si je hotelo nemškutarstvo pridobiti popolno zmago. Omenjamo le slučaj, da je hotel župan podkupiti volilko Konič Franciško z obljubo, da ji ne bo treba plačati od okrajnega glavarstva predpisane kazni po 30 K radi nepriljubljenosti obrti, da bo plačal vožnjo za moža, ako pride volit iz Gorice, da je izvalil Mariji Hofbauer pooblastilo rekoč »To podpišite, da bode Slovence volili« in obdržal legitimacijo in glasovnico, da je imenovana Hofbauer, ki ne zna pisati, podpisana na dostavnici, itd. Marija Hofbauer in Marjeta Radman ste šli osebno preklcat pooblastilo na občino in zahtevali volilne listine nazaj, a jih niste dobili. Zahtevala se je sodniško vrnitev, a je župan na tozadevno povabilo odgovoril, da ne gre, kakor če ga orožniki gor vlečejo, in da morajo še enkrat volilki osebno in brez prič priti na občino. Volilki ste to storili. A zunaj občinske hiše ju je pričakovala cela tolpa nemškutarjev, vzela eni volilne listine, druga pa jih je še pravočasno raztrgala.

Volilcem, ki so tovarniški delavci, dalo se je potrditi prejem legitimacij in glasovnic, ki so se jim šele tik pred volitvijo in že popisane izročile od tovarniške pisarne.

Če se pomisli, da so imeli nemškutarji v roki vso občinsko oblast in ves aparat, da so razpolagali s kapitalom, dočim nismo imeli mi Slovenci niti vinarja za volitve in so se le revne miši trudile združiti Slovence, da s složnim nastopom demonstrirajo proti ostudnemu nasilstvu in sleparstvu, se pač ni čuditi, da smo propadli. Tu ni mesta, da bi opisali posameznosti pri volitvi sami, ki se je precej mirno izvršila, in označili postopanje enega uda volilne komisije — Slovence — ki je glasoval za protipostavno črtanje slovenskih glasov (ekstravaganca smo od te strani navajeni), dočim je priprosti slovenski kmet in zidar dosledno v prilog Slovencem glasoval, in nas je rdečica občila, ko so zunaj Nemci smeje se razgovarjali: »N. N. hat gestimmt für die Abweisung slowenischer Vollmachten!«, izreči hočemo le mnenje o boju Slovencev in spodnještajerskih trgih sploh.

Kar se v Šoštanju dogaja, ni za nas nič novega, šoštanski boj je le zanimiv z ozirom na vzroke, zakaj da so Slovenci občino, ki je bila v njihovih rokah, zgubili, in z ozirom na posledice, ki so nastale vsled svoječasnega nesrečnega postopanja od naše strani. Kriv je bil ropada medsebojni osebni

boj, nesmiselni in brezmejno surovi napadi na župnika, ki je bil prej vri Slovenec in vedno zahajal v slovensko družbo, iz katere so ga izgnale izvestne osebe, in ki se je maščeval nad voditelji Slovencev na ta način, da je pripomogel Nemcem k sedanji nadvladi, dalje pa nepošteno postopanje Slovencev napram nasprotnikom v prejšnjih časih, ko so imeli premoč. Nepoštenost se sama kaznuje in v Šoštanju se je tako maščevala, da bodo Slovenci za dolgo dobo let popolnoma izključeni iz občinske uprave, da bo začela Súdmark svoje delo, in da bo stalo veliko truda in napora, predno bomo sploh mogli misliti, da dobimo to postojanko in rešimo celo Saleško dolino pred ponemčenjem.

Kar se je navedlo o postopanju šoštanskih posil-nemcev, je le prototip poštenjaštva štajerskega nemškutarstva. Več ali manj imamo take boje v vseh spodnještajerskih trgih in vaseh, kjer imajo nemškutarji kako moč. Boriti se s tako sodrgo, ni prijetno in ne nese nobenega dobička, pač pa proizvoda veliko truda, skrbi, naporena dela, stroškov, a ukloniti se je, bilo bi nečastno, nezačajno in pogubljivo. Pogubljivo pravimo, ko vidimo dan za dnevom, kako raste nemškutarjem greben in nadutost, bolj ko so Slovenci krotki in ponižni, ko vidimo, kako zgubljam svoje ljudi, ki nimajo dovolj zaščite pri nas, in se dajo vpreči v sovražni jarem, da le imajo mir in udobnost.

Spodnještajerski trgi zde se nam nepremagljive trdnjave nemštva in navajeni smo slišati: »Pustimo trge pri miru in uporabljajmo svoje moči na deželi«. Ljudem, ki se boje vsakega vstrajnega dela, so take besede po gođu, kajti na deželi stela še tem manj, ali pa nič, češ naše ljudstvo je pošteno in verno in narodno in ga ni treba begati in zbujati v njem strasti, ali pa, češ tu se ne da nič opraviti, ti ljudje so prencumni, tu je vse korumpirano itd. Za boga! Če bomo taki lenuhi in zanikerneži, če se bomo tako malo brigali za probujo, izobrazbo in napredek našega ljudstva, potem bi pač bilo boljše, da sploh ene bi imeli nobenih šol, nikakih gospodarskih organizacij in nobene inteligence, da se sploh ne bi vedelo o nas in da bi vsi tiho zamrli, kakor da se tako nečastno in pred celim svetom jadikuje damo počasi usmrtiti — Predno nimamo v rokah spodnještajerskih trgov, tudi ne bomo strli premoči nemštva in nemškega kapitala, ki se zajeda v naše meso. Tu ne pomaga nobeden izgovor, jadikovanje ne izda nič, marveč le neumorno vztrajno delo in neizprosen in brezobzirčen boj proti tako nepoštenemu in podlemu sovragu. Odprimo ljudstvu oči, pokazimo mu našega nasprotnika v pravi luči, vzgajajmo ga k poštenosti, značajnosti in neupogljivosti napram njegovim izseovalcem, izobrazujmo ga, pokazimo mu poti do gmotnega in gospodarskega napredka, osamosvojimo ga duševno in gospodarsko, potem šele se bodo zrušile vse te puhle trdnjave. To se ne more zgoditi kar čez noč, prvi, drugi, tretji in stoteri neuspeh nam ne sme vzeti poguma, marveč podvojiti nam mora našo požrtvovalnost. Le z vstrajnostjo in smotrnim delom bomo zmagali, a ne s kričanjem in brezdeljem.

Politična kronika.

v Poljaki pri Bienertu. Včeraj so imeli vodje Poljskega kola posvetovanje z Bienertom glede političnega položaja. V komunikaciji se pravi, da »se je splošno priznala potreba trdno določenega skupnega delovnega programa in v ta namen kolikor možno veliko pomnoženje sedanje večine.« Ministerski predsednik je obljubil — pravi dalje komunikacije — da bo začel pogajanja z vsemi strankami glede ublaženja medsebojnih nasprotij in za osiguranje trdne večine. To se pravi, da bo pričel pogajanja glede preosnove kabineta.

Ko sva dela hlebe na police, sva se vsedla k čaju. Kononvalov se je najbrže nečesa spomnil, segel si je na prsij za srajco in me vprašal: »Ali znaš čitati? Da? Tu — čitaj, prosim.« In podal mi je umazan, raztrgan košček papirja.

Čital sem glasno: »Ljubi Saša! V odsotnosti te tisočkrat pozdravljam in poljubljam. Slabo mi je in se dolgočasim. Komaj že čakam dneva, ko se odpeljem s Teboj proč, da bova živela večno skupaj. Sita sem tega prokletega življenja, dasi mi je iz početka ugajalo. To boš sam prav dobro razumel, saj sem vse tudi sama šele takrat razumela, ko sem se s Teboj spoznala. Prosim Te, piši mi prav kmalu! Silno rada bi imela kakšno pisemce od Tebe! Do tja ti kličem »na svidenje« in ne »z bogom«, ti ljubi, bradati prijatelj moje duše! Očitala Ti ne bom ničesar, dasiravno si me jako razžalil, kajti odpotoval si, junak moj, ne da bi se bil poslovil od mene! A vkljub temu vem o Tebi le dobre stvari, kajti Ti si bil prvi, ki mi je tako govoril, in tega ne pozabim nikdar. Ali ne moreš ničesar storiti, Saša, da me spraviš od tod? Druge dame so ti rekly, da Ti bom gotovo zopet ušla, če me vzameš s seboj. A to je sama neumnost in gola laž, kar so Ti govorile, ker ne privoščijo nikomur nič dobrega. Če se me usmiliš, Ti bom zvesta kakor pes. Tebi je to lahko delo, meni pa jako težko. Ko si bil prvič pri meni, sem jokala, da moram tako živeti, a povedala Ti nisem ničesar. Na svidenje! »Tvoja Kapitolina.«

Dalje sledi.

Seveda še le po Velikinoči — ako smemo verjeti poljskim virom. Nemški listi prejkoslej zatrjujejo, da ne bode došlo do nobene preosnove vlade.

U O konferenci slovenskih vodjev z Bienertom, ki se je vršila minuli četrtek, pišejo »Nar. listy« med drugim: »Ni nam treba še le posebej praviti in dokazovati, da noben Čeh ne more sedeti na ministerski stolici niti en dan z dr. Schreinerjem. Misli si, da bi mogli Čehi zapustiti svoje zaveznike Slovence in Hrvate, priča o veliki naivnosti ali o jezuitstvu. Ni nam treba skoro omenjati, da so Čehi z ogorčenjem zavrnili ponudbo z dvema portfeljema in so izjavili, da raje sploh ne gredo v ministerstvo kakor bi šli brez Slovencev... Baron Bienert je tedaj ponudil Slovanski jednoti mesto 4 portfeljev, kateri ji gredo, mesto paritete v kabinetu, katero je ista proglasila za svoj cilj in program, restitucijo češke posesti, kakor smo jo imeli pred 1. nov. Čudimo se naravnost, da je mogel Bienert verjeti, upati in pričakovati samo eno minuto, da bodo Čehi pod takimi okolščinami stopili v vlado, katere protislovanstvo je dokazano. Baron Bienert je govoril na dolgo in široko proti rekonstrukciji v sedanjem trenutku. Govoril je in dokazoval s samimi sofizmat. Rekel je, da do 24. ni možno več uresničiti preosnove. Kakor da bi bila to tako nova stvar! O rekonstrukciji govore vse stranke že eno leto in baron Bienert je sam pripoznal njeno potrebo ter jo je obljubil in napovedal Poljakom. Bienert je nadalje pred Novim letom obljubil razmerje 5 : 5. Sedaj pa se naenkrat dela kakor da je to čisto nova in nepričakovana zadeva... In kar se tiče stvarnih ugovorov Bienertovih: on zahteva sporazum in ublaženje med Nemci in Čehi kot predpogoj za rekonstrukcijo. To je eden tistih izgovorov, katerih se poslužuje vlada za podaljšanje nemške samovlade... Ni res, da bi bil sporazum med Nemci in Čehi predpogoj za rekonstrukcijo; vlada, ki bi tak sporazum našla, bi imela lahko delo in bi se kmalu našel kdo za ministra. Nasprotno, ministerstvo, do katerega imajo zaupanje Nemci in Čehi, naj skuša doseči sporazum na Češkem...«

Drobne politične novice.

v Pomembna dr. Kramarjeva konferenca z Izvoljskim in njegovim pomočnikom Sazonovom je zbudila mnogo pozornosti po celi Evropi. »Nova Reforma« piše o njej iz Petrograda: Tukajšnji listi komentirajo na dolgo in široko vsebino pogovora med Kramarjem in Izvoljskim in priznavajo, da utegne dobiti sporazum med obema možema velik pomen v sedanjih avstrijskih razmerah. Ruski publicisti občudujejo spretnost češkega politika, kateri spretno manevrira med državniki in odlično petrograjsko družbo, med konservativci in naprednjaki ter si ame povsod pridobiti političnih prijateljev.

Bosanska ustava se po današnjih poročilih iz Sarajeva ne bode proklamirala prih, torej, ampak že to nedeljo. Volitve se bodo mogle vršiti še le za kake tri mesece, tako da se bo deželni zbor bosansko-hercegovinski težko sešel pred drugo polovico junija.

v Preobrat na Grškem? V Parizu mislijo, da je dospela notranja kriza na Grškem do one točke, ko nastopi preobrat. Dvorna stranka ki se upira na del armade in vojne mornarice, hoče konečno energično nastopiti proti častniški ligi. — Iz Carigrada prihaja danes vest, da se je grška vojna mornarica uprla vladi in zapustila pirejsko пристanišče. — Turčija hoče baje izkoristiti sedanji položaj in obračunati z Grško. Odtod turške vojne priprave.

Zopet en »vzoren« deželni zbor po vodi! V zgornjeavstrijskem deželnem zboru, kjer so doslej gospodarili klerikalci brez kakega odpora, so včeraj zapustili nemškonsacionalni posl. dvorano, ker niso klerikalci volili enega od njihovih v kuratorij dež. obrtno-pospeševalnega urada.

Dr. Frankova »čista stranka« prava je imela v sredo v Zagrebu zaupni sestanek, na katerem so obsodili novo hrvatsko vlado, ker je sklenila pakt s koalicijo; dalje so sklenili z obstrukcijo v saboru preprečiti nameravano volilno reformo.

Gibanje ruske armade na Poljskem. »Stowo Polskie« poroča iz Varšave, da pošilja Rusija velike množine vojaštva na zapadno in jugozapadno mejo. Čudno je tudi, da se nemški častniki generalnega štaba izvanredno pridno učo madžarski.

»Taka ječa! ...« je vzdihnil globoko, »Pojdiva raje na cesto: saj se lahko vsedeva tamkaj ob vežnih vratih.«

Šla sva tja in se vsedla na klop, ki je stala pred hišo.

»Tukaj človek vsaj lahko diha. Te jame tu spodaj se ne privadam tako kmalu. Tega ne morem prenašati, da bi kdo zaklepal. Sodi sam: saj prihajam od morja! Delat sem pri kaspiških ribičih. In iz svobode dalje naenkrat — bac! — v jamo!«

Z žalostnim smehljajem me je pogledal s tako nežnim pogledom, kot ga nismo vajeni pri takih velikanih, na to pa je z napeto pozornostjo opazoval mimoidoče.

V njegovih svetlih modrih očeh je svetila globoka žalost ...

Napočil je večer; na ulici je bilo motno, nemirno, prašno, in hiše so metale že dolge sence... Kononvalov je sedel naslonjen na zid, s prekrižanimi rokami na prsij ter se igral s prsti leve roke s svilnatimi lasmi svoje svetle brade. Zrl sem od strani v njegov ovalni, bledi obraz in premišljeval, kakšen človek pač je? ... A nisem se mogel odločiti, da bi ga nagovoril; — saj je bil takorekoč moj predpostavljani, in potem ... je uplival name nekako čudno, nerazumljivo.

Na čelu je imel tri fine gube, ki so včasih izgibile, in bil sem silno radoveden na misli tega človeka ...

»Pojdiva! Sedaj je pač že čas, da pripraviva tretje testo! Ti boš mesil druga, nato pa napraviva hlebce.«

Amerikansko-japonska napetost. — Manevri, katere je priredilo bojno brodovje severo-amerikanskih združenih držav pri filipinskih otokih, so vzbudili na otoku Banabugono strašno paniko. Ljudje so mislili, da je že došlo japonsko vojno brodovje da se polasti otoka, zapustili so svoja stanovanja in bežali v gore.

Dnevna kronika.

v Cankarjev „Križ na gori“ je ta teden izšel v Vilimkovem založništvu v Pragi. Prevod je oskrbela Joža Mettlerova, naslovna slika je od I. Brázde. Kritika je laskava.

d Boj z beguni. Blizu Desenzano je prišlo do boja med italjanskimi vojaškimi begunci in karabinieri, v katerem so poslednji ustrelili dva begunca.

d Burja na Angleškem. Po celem Angleškem je razsajal tak jugozapadni vihar, da je poškodoval mnogo lađij in razkril precej hiš. Na Islandskem je vrglo pol vlaka s tira.

d Ladja se je izgubila. Vojaški oddelek severoameriške vlade je zapovedal onim vojnim lađjam, ki so iskale izgubljeno lađjo „Nina“ da naj opustijo nadaljnje iskanje. — „Nino“ so zadnjič videli 6. februarja, sedaj so pa prepričani, da je utonila z vsemi 30 možmi vred.

d Kako se slepari na Ruskem. Znani premožovni industrijalec in milijonar Mihael Volinski je podkupil nekatere ljudi pri nakupu premožovnika Jusevka v charkovskem okraju. Sedaj je prišlo na dan, da je kupil samostanska posestva, ki so bila vredna 3 milijone rubljev, za 60.000 rubljev. Sedaj so zaprli Vokulinskega, dva inženirja, samostanskega predstojnika in nekaj menihov.

d Pozor z bencinom! Pri Liberci na Češkem je spirala dimnikarjeva hči, 19 let stara Frančiška Isaides, rokavice z bencinom in mati je gladila zraven nje obleko. Nenadoma se je pa bencin vnel in obe ste začeli goreti, pri čemur se je mati in hči zažgala po obrazu in gornjem telesu. Obe so spravili v bolnišnico

Dopisi.

d Iz Spodnjega Štajerja smo prejeli sledeči dopis: Ko bi naši poslanci Nemce prašali, zakaj nas Slovence ozir. naš slovenski jezik tako hudo sovražijo, medtem ko mi nje povsod tako spoštujemo, kaj bi le odgovorili, ker mi smo tudi narod. Ako Nemci za svoje brate na Spodnjem Štajerskem toliko skrbijo, da bi se ne bi pogubili, tako je tudi Slovenca dolžnost, da skrbi za svoje rojake. Vsak za svoje. Ako si Nemci stavijo po Slovenskem nemške šole, tako bi morali tudi Slovenci med Nemci, kje bivajo Slovenci n. pr. v Gradcu tudi slovenske šole staviti, da se slovenski rod ne poizgubi.

Ako pregledamo in pretehtamo državni osnovni zakon z dne 21. grudna 1867, pravi § 19: Vsi narodi v državi so enakopravni in vsak narod ima nedotakljivo pravico svojo narodnost in svoj jezik čuvati in gojiti. Enakopravnost vseh v deželi običajnih jezikov v šoli, uradu in javnem življenju se od države priznava. — V deželah, v katerih biva več narodov, naj so javni učni zavodi tako urejeni, da dobi vsak teh narodov potrebna sredstva za izobrazbo svojemu jeziku, ne da bi se ga sililo k učenju drugega deželnega jezika. — Ta člen državne postave bi pač naj vsi poslanci in drugi ljudje, naj bode Slovenec ali Nemec dobro preštudirali in pretehtali in tako bodo prišli vsi do zaključka, kako velika krivica se nam Slovence godi, ker nam branijo Nemci, da si svoj narodni jezik izobrazimo ter nam vsiljujejo nemškega. Zakon natanko reče, da ne siliti k učenju drugega deželnega jezika. Ako postavno besedo siliti dobro pretehtamo ter bi po njej strogo postopali, tako bi prišli do pravega postavnega zaključka, da bi se morale vse šulverajnske šole na Spod. Štajerskem odstraniti, ker silijo nepostavno slovenske otroke, da se nemški nče. Želi se tedaj, da se vsi poslanci strogo poprimejo te postave ter njo tudi v prid Slovencev izvršijo. Ali je našemu cesarju znano, kako slabo in krivično se izvršujejo njegove postave glede učnega jezika?

Štajerske novice.

„Zetev“ v Celju. Začetek gledališke predstave točno ob 7. uri zvečer, ker je igra precej dolga. — Predprodaja vstopnic v Zvezni trgovini.

u Link in Linhart. Naši bralci se še dobro spominjajo člankov v „Nar. Dnevniku“, v katerih smo jim tolmačili nazore našega štaj. finančnega ženija, dež. odb. Linka o štajerskih deželnih finančah. Link je jadikoval, da dežela ne more nikomur nič dovoliti, ker ni denarja. — Pa Linhart v Ptujju se razume (menda še iz trboveljskih dni) na štajerske deželne finance bolje ko dež.

odbornik Link, vodja iste stranke, kateri Linhart služi. Linhart pravi v „Štajercu“ našim kmetom, da bi se uravnali naši potoki, zgradile vse železnice. dala jim brezobrestna posojila, kolikor bi kdor hotel, dobile podpore do mile volje itd. Samo — „prvaški“ poslanci ne bi smeli obstruirati! Ako bi bil Linhart — Link in bi toliko obljubil slov. poslancem — kdo ve, če ne bi opustili obstrukcije? „Seveda z dovoljenjem davkoplačevalcev, da lahko za izpolnitev vseh lepih Linhartovih obljub glasujejo za dvakratno zvišanje sedanjih deželnih doklad. Cela hujskarija „Štajerčeva“ sloni na tako slabih nogah, da jo lahko spodbije vsak navadni kmečki človek. Seveda, nepošteno delo se ne da srečno in dobro zagovoriti. Linhartu želimo za jutri več sreče, ko sta jo imela štajercij. deželnozb. kandidata, ter več uspehov ko jih je imel kot socialista!

v O križih in težavah vsenemštva na avstrijskem jugu je pripovedoval pred dvema dnevoma vernim Nemcem v Lincu, o katerih pravijo ljudje, da so „Mostschädel“, drž. posl. Marckhl. Pravil je, da se agitacija za trijalizem vedno bolj širi in da Slovenci niso več zadovoljni s skromnim slovenskim upravnim ozemljem, z vseučiliščem in nadsodnijo v Ljubljani. Dobrim Nemcem so se morali kar lasje ježiti pri njihovem zgornjeavstr. moštu, ko jim je razlagal Marckhl, da vlada sloveni srednje šole in sodišča ter da mariborski škof ne da pobožnim spodnještaj. Nemcem nobenega duhovnika, ki bi bil nemškega pokoljenja! Človek bi se čudil, kako more normalen človek uganjati toliko hinavščino in ljudem tako lagati kakor je storil v Lincu Marckhl! Eno resnico je sicer povedal: če se Slovenci narodno prebude, je vsenemškemu mostu do Adrije odklenalo. V ostalem pa kaže ta dogodek zopet, da s to nemškonalizirano bando ne bo prej moči doseči miru dokler ji ne napravijo konca lastni pametnejši rojaki.

v Somišljeniki in somišljenice! Priporočajte in širite naše časopisje. Zahtevajte „Narodni Dn.“ v gostilnah in kavarnah. Kupujte pri trvdkah, ki v njem inserirajo. Naš list se bode kmalu tudi v tehničnem oziru tako spopolnil, da bodedo lahko ponosni na njega v vsakem oziru.

v Klerikalno pretiravanje. „Straža“ vpije, da je na Sp. Štajerskem že vsaka vas v klerikalnih rokah. Slovenija je naša! — Tako hudo ni, prijatelji klerikalci — in nikoli ne bode. — Pisanje „Straže“ o obstrukciji pa postaja že tako, kakor da se klerikalcem gre za politično komedijo in širokoustno reklamo za se — ne pa za resen in za nas Slovence lahko usodepoln politični boj.

v Pogrevanje starih neresne. Mariborski klerikalni listi trdijo, da sta bila gg. Fon in Leskovar prisiljena stopiti iz spodnješt. narodnega sveta. Mi smo to zadevo že večkrat osvetlili in se čudimo, kako da jo zopet v Mariboru na neresničen način pogrevajo. Želeti bi bilo, da bi klerikalci zopet vstopili v narodni svet mesto da po njem udrihajo.

a Opozarjamo na društveni večer „slov. del podp. društva“, ki je danes ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih (Graben št. 7.). Pričakujemo obilne udeležbe rednih in tudi podpornih članov.

v „Žetev“. Jutrišnja predstava v celjskem Narodnem domu se prične točno ob 7. uri zvečer. Zanimanje za to lepo igro je povsod veliko. Želimo mnogoštevilnega obiska! Opozarjamo osobito one, ki si želijo sedežev, na predprodajo vstopnic. Dobe se v Zvezni trgovini.

u Višek malomarnosti. V celjski bolnišnici je umrla žena nekega zlatarskega pomočnika. Mrliča so s krsto vred spravili v neko uto za vozove (!), odkoder jo je imel voznik odpeljati na pustni terek na pokopališče. Voznik pa je na to stvar ali nalašč ali slučajno pozabil in ker se tudi mož ni brigal za pogreb svoje žene, jemrlič 14 dni obležal v dotični uti.

a Promocija. Doktorjem filozofije je bil večeraj 18. t. m. promoviran znani slov. pisatelj g. Ivan Lah na staroslavni češki univerzi Karlo-Ferdinandovi v Pragi. Častitamo!

v Iz Pilštanja je poslal g. Miloš Germovšek 14 K, katere je nabral v veseli družbi kôt odgovor na Slovencevo „Cirilmethodarijo“.

v Umrlo žensko goljufal. Iz Maribora poročajo sledeče: Pred nekaterimi dnevi je umrla v Pobrežu neka Ivana Höfler, ki je imela 700 kron naloženega denarja v hranilnici. Malo pred svojo smrtjo pa je naprosila kovašk. pomočnika Fr. Vračka, ki je stanoval v isti hiši, naj ji vzdigne denar pri štaj. hranilnici v Gradcu, ker ga želi

pred smrtjo razdeliti. Vračko je to storil, a ker je ženska medtem umrla, si je denar pridržal in začel z njim pijančevati. Prišli pa so mu na sled in ga zaprli. Imel je še nekaj sto kron denarja.

d Ključavničarska obrt v večjem trgu na Sp. Štajerskem, ki je že nad 40 let v slov. rokah, se da v najem ali pa proda. Pojasnila daje Slov. obrtno društvo v Celju. Slovenske liste prosimo za ponatis.

d Slovensko trgovsko društvo v Celju priredi v soboto 26. t. m. v Narodnem domu predavanje. Dr. Božič bode nadaljeval svoje zadnje predavanje o borzi. Na predavanje že danes opozarjamo vse člane in prijatelje društva.

u 200 met. stotov živinske soli se bode razposlalo še tekom tega meseca županstvom v celjskem okr. glavarstvu, da jo razdele posestnikom.

a Izpraševalna komisija za slovensko stenografijo se je konstatirala na vseučilišču v Zagrebu. V tej komisiji so prof. Fr. Magdič in Mijo Vamberger (oba rodod Slovence) ter Stanko Miholič. S tem je za Slovence, ki se hočejo usposobiti kot učitelji slovenske stenografije, odpomagano. Vsa natančnejša pojasnila podaje prof. Franjo Magdič v Zagrebu, Prilaz 3.

v Vareja pri Ptujju. Pri občinskih volitvah za občino Vareja, ki so se vršile 17. tm.; je nemškutarski trgovec Šošterič pri Sv. Vidu, akoravno je njegov celi štab noč in dan nesramno agitiral in se posluževal vseh sredstev, grozno propadel, da niti v odbor ni prišel.

v Posvetovanje uradnikov južne železnice po § 2. dr. z. se vrši jutri dne 20. svečana t. l. ob 4. uri popoldne pri Juvančiču na Zidanem mostu. Na dnevnem redu je: 1. poročilo o položaju, 2. kaj nam je storiti? Dejstvo, da je nacionaliziranje „Eisenbahnbeamterveina“ zagotovljeno, nas sili, da se posvetujemo o svoji prihodnosti. Častna dolžnost vsakega Slovana je, da se udeleži tega važnega posvetovanja. V smislu zakona mora vsakdo vabilo s seboj prinesiti! Sklicatelj: Ivan Kejžar.

u Štajercijanska shoda v Ptujju in Ormožu. Pri „Slovincu“ so skovali v uredništvu brzojavko iz Ptujja, da se nameravajo Slovenci udeležiti štajerc. shodov v Ptujju in Ormožu. — Modra je bila ta!

u Drobne novice. Državna žrebčarna se ne nastani v Mariboru, kakor je poročala dunajska „Zeit“, temveč v Račjem. — Klerikalci priredijo prih. nedeljo 4 shode, na katerih se bode govorilo o obstrukciji v dež. zboru.

u Železnica Radgona—Mursko Središče. Ninulo nedeljo se je vršilo v Radgoni posvetovanje madžarskih in štajerskih interesentov za železnico Radgona—Mursko Središče (M. Szombat.) — Določilo se je, da bode ogrska drž. železnica upravljala tudi štajerski košček nove železnične zveze z Ogersko. Posrečilo se je tudi doseči ugodne zveze z Južno železnico. Nova proga se bode začela v kratkem času graditi.

Slovinci! 20. svečana t. l. vsi v Maribor v slovensko gledališče. Igra se krasna ljudska igra v 5 dejanjih s petjem „Revček Andrejček“.

**Dobra
poceni
zdrava**

*mora biti resnična kava za družino.
To je pa Kathreiner Kneippova
sladna kava, toda le tedaj, kadar
je gospodinja previdna in pri nakupu
izrečno poudarja ime Kathreiner in
vzame le izvirne zavitke s tem imenom
in s sliko župnika Kneippe kot
varstveno znamko.*

v Junški profesor. Poroča se nam, da se je izrazil prof. Eisner, kateri poučuje nemščino na takajšnji višji gimnaziji in je letos dal sila mnogim (baje 50) slovenskim dijakom iz nemščine dvojko, v šoli: „In če me ti umazani — slovenski (windischen) listi še tako napadajo, jaz ostanem pri svoji metodi.“ Dobro bodé, če se bo de poskrbelo z višjih strani za pouk temu junaškemu profesorju, kako ima govoriti v šoli. — Nek mariborski list pravi, da je Eisner zaradi tega tako hud na Slovence, ker ga je tožil neki okoliški kmet za neplačano mleko.

d Letošnji glavni nabori so določeni na Sp. Štajerskem na sledeče dneve: Celje okolica 29., 30. in 31. marca; Celje mesto 18. aprila. Laški trg 2., 5. in 6. aprila; Sevnica 7. in 8. aprila; Brežice 9., 11. in 12. aprila; Kozje 14., 15. in 16. aprila; Vransko 19. in 20. aprila; Mozirje 21. in 22. aprila; Šoštanj 23. in 25. aprila; Slovenjgradec 26. in 27. aprila; Maribor 28., 29. in 30. aprila; Šmarje 18. in 21. marca; Rogatec 22. in 23. marca; Ptuj okolica 11., 12., 14., 15. in 16. marca; Ptuj mesto 17. marca; Konjice 5., 7. in 8. marca; Ormož 9. in 10. marca; Ljutomer 1. in 2. marca; Gornja Radgona 3. in 4. marca; Sv. Lenart 18. in 19. aprila; Slov. Bistrica 13. 14. in 15. aprila; Maribor mesto 11. in 12. aprila; Gradec mesto od 14. do 30. aprila.

v Novih tobakarn se ne bode smelo vsled odredbe finančnega ministerstva ustanavljati do konca l. 1911. S tem se je ugodilo želji tobakarnarjev, ki se pritožujejo, da se jim krati z ustanavljanjem novih in novih tobakarn že itak pičel zaslužek.

v Umrl je v marib. bolnišnici kmečki sin Franc Hojnik, katerega je viničarski fant L. Kugl težko ranil v pretepu pri Stampfiovi gostilni v Framu.

v Drzen napad v tobakarni. V Konjicah je prišel 47 letni ranar Anton Vivod v tobakarno g. Peindla in je zahteval smodke. V trgovini je bila 12 letna tobakarnarjeva hčerka sama navzoča. — Vivod je dekletu naenkrat zgrabil za roko in skušal priti do miznice z denarjem. Dekle je začelo kričati, na kar je mati pritekla in dala predrzneža zapreti.

v Ljubeznjiva babica. Neka Marija Fašič v Studencih je tako grdo ravnala z svojo vnukinjo Pepco Matejšič, da ji je ta ušla in hotela iti peš k starišem, bl. Wildona. V Hočah pa je dekletce opešalo, na kar so ga dobri ljudje poslali k starišem.

v Na cesti je porodila v Gradcu neka ženska, ravnokar namenjena v bolnišnico. Novorojenček je ženskega spola in sta mati in otrok zdrava. Zgodilo se je to v Sporgasse.

d Iz Dunaja. Včeraj (17 febr.) se je vršila pred upravnim sodiščem obravnava o pritožbi zdravstvenega distriktnega odbora za brežiško okolico in dr. Straška proti odloku štaj. deželnega odbora, ki je razveljavil sklep brežišk. okrajnega zastopa z dne 9. marca 1903, da se nastavi dr. Straška za distriktnega zdravnika, ne da bi se mu smelo odpovedati. Upravno sodišče je potrdilo odlok dež. odbora in pritožnika zavrnilo.

Druge slovenske dežele.

a Lep napredek na šolskem polju v Ljubljani. Zadnji čas je občinski svet ljubljanski s svojim sklepom, da prepusti društvu „Mladika“ parcelo mestnega sveta poleg liceja, omogočil zidavo novega, z vsem modernim komfortom opremljenega ženskega internata. S tem se izpolni ena najiskrenejših želja naprednega slovenskega občinstva; saj je bil naš ženski naraščaj doslej primoran pohajati nemške in nunske nemško-klerikalne internate. Škoda je le in sicer škoda, katere dalekosežnost bo občutiti že čez par let, da je občinski svet pritrdil tudi usodepolnemu nasvetu ravnatelja Macherja in opustil — višjo dekliško šolo. Ta zavod ni bil le absolutno potreben, ampak je za izvenljubljanske učenke naravnost nenadomestljiv. Licej nikakor ne zadostuje za naša dekleta, ljubljanski pa tem manj, saj je javna tajnost, da je uspešen razvoj tega zavoda pod vodstvom dosedanjega ravnatelja Macherja nemogoč. To je pač za današnji moderni vek malo starokopitna zahteva, da naj se loči na kakem šolskem zavodu dvoje vrste učenk. Sedanje postopanje, ko se skuša doseči neke vrste protekcija za hčerke iz takozv. „boljših“ rodbin, mejtem ko se dekleta, ki niso pod tako srečno zvezdo rojene, povsod zapostavljajo, mora privedi zavod na rob

propada. Lep napredek na šolskem polju v Ljubljani bi bil, ako bi se pričel občinski svet ljubljanski temeljito baviti s sistemom, ki ga je uvedel na liceju ravnatelj Macher.

d Društveno gibanje v Ljubljani je jako živahno. V minolem letu so imela vsa društva 94.874 članov, od teh slovenska 88.597.

a Nov slovenski dnevnik? „Slovenec“ včeraj poroča, da namerava znani časnikar Milan Plut izdajati nov dnevnik pod imenom „Jutro“. Izhajal bi vedno ob štirih zjutraj.

u Cankarjevi „Hlapci“ so dne 9. tm. glasom poročila „Slovenca“ osnovali v Trnovem na Notranjskem Slomškarsko podružnico. Najzanimivejša mesta so v „Slovenčevem“ poročilu vsekakor sledeča: „Gospod poslanec (klerikalni nadučitelj in dež. posl. Ravnika!) je zbranim obširno pojasnjeval položaj o zboljšanju učiteljskih plač.“ (Ali je povedal, da je v dež. zboru glasoval z ostalimi klerikalnimi poslanci vred proti vsem tozadevnim predlogom naprednih poslancev?!) „V dno srca“ — poroča dalje „Slovenec“ — „je zaplela vse navzoče učiteljstvo izjava gospoda poslanca, da je vprašanje o zvišanju učiteljskih plač med poslanci najnepriljubljenejše (aha!). A z veseljem smo vzeli na znanje, da se on mnogo trudi (o te verne ovčice!), da pridobi poslance kmečkih občin za zvišanje učiteljskih plač (ime nitno znajo farbati svoje „Hlapce“!) — „Nato je prečastiti g. dr. Kržišnik (tehant v Trnovem!) vse navzoče imenitno pogostil.“ (Človek kar vidi pred seboj v živih barvah drugo dejanje „Hlapcev.“)

a „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani je kupila hišo Julija Kleina za 100.000 K. Na vrtu bodo zgradili tiskarno.

a V slov. gledališču v Ljubljani gostuje danes slavni hrvaški operni pevec, član zagrebškega dež. gledališča, Marko Vušković v Verdijevi operi „Trubadur“.

a V Ljubljani je umrl zemljemerec Konrad Zaff.

a Pri občinskih volitvah v Črnomlju so se klerikalci zvezali proti slovenskim naprednjakom s tam naseljenimi kočevskimi Nemci. Izvoljenih je 5 naprednjakov, 4 klerikalci in 3 Kočevarji. „Slovenec“ pa je poročal, da je zmaga S. L. S. Politični banditi!!

u „Matica Slovenska“ razpisuje s tem službo društvenega tajnika. Prošnjam je priložiti curriculum vitae ter se je prosilec izkazati s splošno naobrazbo in s pisarniško izvežbanostjo. Služba se odda izprva provizorno ter je združena z letno plačo 1800 K. Prošnje naj se vložijo pri „Matici Slov.“ v Ljubljani do 10. marca 1910., a službo je nastopiti po imeňovanju čim najpreje. — Za „Matico Slov.“ dr. Ilčič.

a Slovenski poslanci — za laško univerzo v Trstu. Poročali smo že na kratko, da so v goriškem deželnem zboru glasovali slovenski (?) klerikalni poslanci za predlog o ustanovitvi laške univerze v Trstu. Temu izdajalskemu činu posvečuje tržaška „Edinost“ sledeče vrste: Króno svojemu delovanju so pa slovenski poslanci v deželnem zboru goriškem postavili v seji dne 16. t. m. ob vseučiliškem vprašanju. To je naš najvišji postulat — postulat vsega naroda. V borbi za dosego tega postulata izginja med nami vsako diferenciranje po strankah in vsaka razlika v političnem mišljenju. — Znano je, da smo se mi Tržačani — in v tem pogledu gre menda nam prva beseda — prvotno brezpogojno izrekli proti Trstu kakor sedežu italijanskega vseučilišča. Na to odklanjajoče stališče so nas silili veletehni politični in narodni razlogi. — Pozneje, v dolgi vroči borbi, smo postali nekoliko mehkeji in bi bili morda pripravljene privoliti v Trst, kakor sedež italijanskega vseučilišča, pod dvojnimi pogoji: da dobe tržaški Slovenci primerno visoke kompenzacije na šolskem polju in da se določi junktim med italijansko univerzo v Trstu in slovensko v Ljubljani. — Ali slovenska delegacija na Dunaju je sklenila drugače in mi smo se — ker smatramo ob tem vprašanju brezpogojno disciplino v vrhno dolžnost — brez vsacega prigovora pokorili njenemu sklepu. Na predlog poslanca dr. Ivana Šusteršiča je slovenska delegacija postavila princip, da italijansko vseučilišče ne sme priti v Trst pod nobenim pogojem, a glede katerega drugoga italijanskega kraja se zahteva junktim z ustanovitvijo slovenskega vseučilišča v Ljubljani!! — Do danes smo menili, da mora biti ta sklep naš delegacije na Dunaju obvezen za vso slovansko javnost in da se mu —

z ozirom na neizmerno važnost stvari — moramo pokoriti vsi brez prigovora! — Slovenski poslanci v deželnem zboru goriškem pa so v rečeni seji jednostavno požvižgali na ta sklep in so složno s Pajerjem glasovali za ustanovitev italijanskega vseučilišča v Trstu brez nikakih kompenzacij za tržaške Slovence na šolskem polju! V varovanje slovenskega stališča je imel poslanec Berbuč — Bog mu odpusti ta narodni greh, zavedna slovenska javnost mu ga ne bo mogla nikoli! — le besedico „čimpreje“ (ali „takoj“) za ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani! S to brezpomembno frazo so gospoda „zastopniki“ slovenskega naroda v deželnem zboru goriškem pomerili svojo vest radi svojega izneverenja splošno vsprejetemu slovenskemu principu, svojega zavratnega atentata na pozicijo tržaškega Slovenstva in brezvestnega in ciničnega kršenja discipline ob življenjskem vprašanju vseskupnega naroda!! — Rekli smo, da je tisti „čimprej“, ali „takoj“ le brezpomembna fraza. Vlada bo mogla — sklicevaje se na enoglasni sklep v deželnem zboru goriškem — res takoj ustanoviti italijansko vseučilišče v Trstu, dočim si bo glede slovenskega vseučilišča v Ljubljani tolmačila tisti „čimprej“. Saj nas uče žalostne vsakdanje skušnje, kako ne hiti vlada, če jo parlament pozivlja naj čimprej izvrši nekaj, kar njej ni po volji. — Ta čin kršenja discipline in slovenske solidarnosti, ta čin nezvestobe nasproti narodni stvari, ta čin upora proti sklepom slovenske delegacije, ta čin — da rečemo sumarično — narodnega izdajstva goriških slovenskih poslancev je tem bolj kričoč, ker njihov vodja sedi na Dunaju v klubu, ki mu predseduje isti dr. Šusteršič, ki je formuliral in predlagal sklep, katerega so sedaj goriški poslanci tako brezvestno pogazili!! — In vendar si ne moremo misliti, da so ti ljudje res brez vsacega narodnega čuta. Njihovo izdajstvo si moramo tolmačiti s tem, da so obnemogli pod prokletstvom nesrečne zveze s Pajerjem. Tako globoko so padli v suženjstvo, da tej zvezi na ljubo morajo pozabljati na vsako solidarnost s svojim narodom in celo tudi s svojimi političnimi somišljeniki v drugih deželah. — Porušenje takih politikov je postalo v neizogibno in splošno narodno potrebo!

d Škof dr. Nagl se šele čez par tednov definitivno preseli na Dunaj.

u Velik protestni shod zoper ponovno podražanje stanarine sklicuje za jutri 20. tm. „Nar. Del. Org.“ v Trstu.

u Za reorganizacijo pomorske oblasti v Trstu je trgovinski minister dr. Weiskircher ob priliki inšpiciranja te oblasti izdal temeljne potoze, da ta oblast ni samo upravna oblast, ampak naj služi posebno maritimskim svrham. Zato potrebuje maritimnega spopolnenja, da bo zadoščala strokovnim nalogam. Zasnujejo se tri glavne poslovne skupine: upravni oddelek, maritimni in gradbeni oddelek. Obstoječim oddelkom se imajo pridružiti, oziroma iz njih ustanoviti: pomorski inšpektorat, vladni komisariat in stavbena uprava. Reorganizacija se izvrši sukcesivno.

a Deželni kulturni svet za Koroško. Dne 10. t. m. se je vršil v Celovcu lepo obiskani shod slov. zaupnikov iz raznih delov dežele. Z največjim ogorčenjem se je izrekel protest proti nameri nemškonačionalne večine, ki hoče z dež. kulturnim svetom uničiti gospodarsko samostojnost koroških Slovencev. Sprejela se je resolucija, da se mora dež. kulturni svet razdeliti v slovensko in nemško sekcijo.

a Grad v Suhi na Koroškem je kupil Armin pl. Oppolzer iz Dunaja za 200.000 K. Ta grad je tekom zadnjih 50 let že sedemkrat menjal posestnika.

a Pri občinskih volitvah v Radlšah na Koroškem so Slovenci propadli.

a Živinorejske zadrugo so ustanovili 10. t. m. slovenski živinorejci v Celovcu. Predsednikom je izvoljen Fr. Grafenauer.

Pododbor klerikalne ljubljanske Zadrugne zveze so osnovali 10. t. m. v Celovcu za Koroško.

a „Freie Stimmen“ odkrito priznavajo, da nemški nacionalci podpirajo in razširjajo „Štajerca“, ker z njim pobijajo slovenske voditelje in delajo za Nemce. Pa pravi „Štajerc“, da je za slovenske kmete!

u Otrok je zgorel pri Sv. Miklavžu na Primorskem. Mati Garmek je bila tako neprevidna, da je pustila svojega štiriletnega sinčka samaga doma. Mali deček je porabil priliko, da se poigra z šibicami, pri čemur mu je začela goreti obleka.

Ko se je mati vrnila čez eno uro, je našla zgoljenelo truplo na tleh.

u Njiva se pogreza posestnika Franca Miljavca v Grgarju na Goriškem. Pogreznila se je že 8—10 m v obsegu in kakih 20 m v globočino. Jama se vedno razširja in napolnjuje z vodo.

u V Prvačini na Goriškem si bodo sezidali Sokolski dom.

Po svetu.

u Viharji na Severnem morju. Iz Kukshavena poročajo, da divjajo te dni na Severnem morju neobičajno silni viharji. Norveški poštni parniki dohajajo s 24 urnimi in še daljšimi zamudami. Nekateré ladije so poškodovane.

u Nova modna senzacija. V Londonu so te dni razstavili nove damske klobuke, posnete po živalskih kostumih iz Rostandovega igrokaza „Chantecler.“ — Pred dotično modno trgovino v Regentovi ulici se je nabralo 15. febr. toliko radovednih dam, da je bil ves promet ustavljen.

d Nov vir radija v Avstriji. Geolog J. Step je našel pri Jahimovem na Nemškem Češkem novo vodeno žilo s petnajstimi minutnimi litri. Ta voda kaže možno radioaktiviteto in jo je popolnoma lahko odvesti v dosedaj za kopelji služučo vodo. Ta novi vir je omogočil, da so zvišali število dnevnih kopelj za 500.

d Razstava švedske ljudske umetnosti. Predvčeraj so v avstrijskem muzeju na Dunaju otvorili razstavo razne švedske narodne umetnosti in domače industrije. Ta izložba je prva švedskih narodnih izdelkov pri nas. Po poročilih dunajskih listov je razstava v vsakem pogledu uspela.

d Svetovna razstava v Bruselju. Za svetovno razstavo v Bruselju se delajo na Dunaju velike priprave, ker se je misli država udeležiti. Sestel se je poseben odbor, katerega častni predsednik je generalni konzul Doret.

u Ladija je zgorela v pristanišču Brest na Francoskem. Na krovu šunerja „Jeanne d' Arc“ se je namreč vnel celuloid, nakar se je ogenj začel tako hitro širiti, da sta z ladjo vred zgorela kapitan in neki deček.

d Veleizdajnik. Kasacijska razprava na ničnostno pritožbo braniteljev radi veleizdaje obsojenih Srbov se vrši koncem t. m. pri stolu sedmorice v Zagrebu. Splošno mnenje je, da bodo vsi obtoženci oproščeni.

Književnost in umetnost.

a Gradec. Vodnik za domačine in tujce. Pod tem naslovom je izdal A. Hartleben na Dunaju prav lepo knjižico, katero priporočamo tistim, ki si hočejo Gradec natančneje ogledati. Knjižica ima 22 slik. Obliko knjižice in razporedbo vsebine priporočamo v vzgled, kako bi se naj n. pr. za naše planine končno izdal kak kažipot. Knjižica stane trdo vezana 2 kroni.

Obrambni vestnik.

v Družbi sv. Cirila in Metoda so darovali možje iz Kicara pri Ptujju K 3'50 v. Srčna hvala!

d O priliki letnega računa krajnega šolskega sveta v Rušah se je nabralo in odposlalo za „Ciril-metodarijo“ 1240 K. Srčna hvala darovalcem!

a Narodno blago za Ciril-Metodovo družbo. Za prvo polletje t. l. sta poslala trgovca Golob in Volk družbi sv. Cirila in Metoda znesek 125 K, kot prispevek od prodanega mazila za črevlje in čistila za kovine. Ravno tako je poslala „Prva slovenska zaloga čaja“ družbi sv. Cirila in Metoda 50 K, kot polletni prispevek od prodanega čaja. Iskrena hvala obema tvrdkama! Rodoljubi zahtevajte povsod narodno blago gori imenovanih tvrdk!

a Gojenci v otroškem vrtcu družbe sv. Cirila in Metoda na Jesenicah ljubijo ta zavod. Z geslom: Bog živi družbo sv. Cirila in Metoda! so nabrali 24 K 64 vin. in darovali: Hauptman Ljub. 4 K, Pavlič Janezek 2 K 10 vin., Gorjanc Mak., Grom Ivan, Globočnik Loj., Podpac Marta, Rabič Tinček, Hafner Milka, Sitar Milica, Repc Vikt., Bizjak Lojz., Valentinič K. po 1 K. Rabič Ang. 60 vin., Šolar Franci 80 vin., Kranjc M. 40 vin., Pleš And. 50 vin., Pucelj Jul. 46 vin., Eržen Micka 44 vin., Zima Suz. 30 vin., Morič Nace 26 vin., Lautar Ivanka 24 vin., Zupan Ang. 40 vin., Pucelj Pepca, Pšenica Fr., Baloh L., Pavlin Ivanka, Demšar Fr., Demšar Cilka, Pavlin Zor., Tancar R., Pišek Pepca, Otorepec Mimi po 20 vin., Pogačnik Nande 14 vin., Šofar T. Osabnik Sl., Lagerholz St. po 10 vin. To je odgovor „Slovenčevi Cirilmetodariji“. Lapidis clamabant... Živela rodoljubna mladež na Jesenicah!

Fine, doma napravljene rižove, krvave in mesene

klobase

se dobe danes in jutri v gostilni Skalna klet

d Zopet potres javljajo iz Južne Italije. Aparati v Miletu in Toggio so ga zaznamovali večeraj med 8. in 7. uro jutraj.

d Tatvina slik. V muzeju v Veroni se je zgodil nezasišlan rop. Za časa javnih obiskov je nekdo ukradel 6 dragocenih starih slik Borgognonske šole, 5 bojnih slik Michelëta in neko ovčarsko sliko nepoznanega mojstra. Sliko Apolono so pa tatovi pustili, ker jim je bila prevelika. Po krađežu so neovirano zapustili muzej.

u Naslednik Strossmayerjev na djakovski škofijski stolici bo baje dr. Anton Bauer, član koalijeje.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Luegerjeva bolezen.

v Dunaj, 19. febr. Župan je zadnjo noč mirno prespal. Bolečine so precej prenehale. Danes je že sedel v naslonjaču, ko so mu menjali obvezo. Pozneje je zahteval svojo navadno cigaro. Obiskovalca ne puste k županu nobenega.

v Dunaj, 19. febr. Razpoloženje na rotovžu je zelo slabo, povsod se vidi samo resne obraze. Županovo zdravje je zelo na slabem četudi pravijo oni, ki so ga danes dopoldne videli, da izgleda znatno bolje ko večeraj.

Češki komentarji k audijenci poljskih politikov.

v Praga, 19. febr. Češki listi niso zadovoljni s potekom audijence vodjev poljskega kola pri Bienertu. Pričakovalo se je po izjavah Glombinskega in drugih, da bodo Poljaki kaj storili za pospeševanje velike rekonstrukcije kabineta. „Nar. listy“ mislijo, da imajo Poljaki in nemški kršč. socijalci dogovorjeno mirno gledati, kako se bode položaj razvil. Istotako bodo ravnodušno sprejeli 24. tm. Bienertov nepopolni kabinet. „Čas“ pravi, da so Poljaki sicer izrekli željo po rekonstrukciji, niso pa prav nič povedali, kedaj in kako bi se naj ta izvršila; pustili so Bienertu popolnoma svobodne roke.

Dementi iz Aten.

a Atene, 19. febr. „Frankf. Zeit.“ poroča iz Aten, da vrnitev grških princev v Atene ne pomenja, da bi se vršil velik rodbinski svet o bodočnosti grške vladarske rodbine.

Iz Oggerskega.

a Budimpešta, 19. febr. Danes popoldne se konstituira nova vladna stranka. Sprejel se bo predlog grofa Tisze, naj se izvoli odbor za ureditev strankinega programa. Jutri izide manifest Justhove stranke. V torek pojde grof Khuen na Dunaj, da bode cesarju poročal o ustanovitvi nove stranke.

Avstrijsko-rusko zblizanje.

d Berlin, 19. febr. „Lokalanzeiger“ poroča iz Petrograda, da se vrše v začetvi avstrijsko-ruskega sporazuma pogajanja med Izvoljskim in avstr. posl. grofom Berchtholdom. Slednjega bo sprejel prihodnje dni car v avdijenco.

d Berlin, 19. febr. „Voss. Zeit.“ poroča iz Petrograda, da je rekel francoski poslanik baron Vesturnelles, da francoski žurnalisti zelo simpatizirajo z mislijo avstr.-ruskega sporazuma. Francoska diplomacija je mnogo pripomogla do zblizanja obeh držav, ki pomeni novo poročstvo za svetovni mir.

Tržne cene.

18. februarja.

Dunaj: Iz merodajnih inozemskih trgov so došla danes nižja poročila in promet je bil zatogadelj skrajno rezerviran. Tendence je postala medlejša, pšenica, rž in oves so zgubili v ceni 5 vin. Koruza je pa za 5 vin. nategnila.

Budimpešta. Svinjad: ogrske stare, težke 152 do 153 v. mlade težke 160 do 162 vin., mlade, srednje 160 do 162 v. mlade, lahke 164—166 vin. Zaloga 22467 komadov. Prignano 1166 komadov, odgnano 394. Ostalo torej 24239 komadov. Tendence prijatnejša.

Budimpešta. Pšenica za april K 1372 pšenica za maj K 1352, pšenica za oktober K 1144, rž za april 935, rž za oktober K 846, oves za apr. 737, oves za oktober K —, koruza za maj 659, ogrščica za avgust 1390. Pšenice se zmerno ponuja in kupuje. Tendence mirna, promet 5.000 stotov, pšenica v efektivu za 5 vin. cenejša, ostalo mirnejše, termini za Ameriko in realizacije slabi. Vreme lepo, a mrzlo.

Sladkor. T. r. s. t. — Centrifugal Pils prompt K 37'25 do K 38'25, za kasneje K 37'25 do K 38'25. Tendence: trdna.

Sladkor. Praga. Surovi sladkor prompt K 3080, nova kampanja kron 25'60. — Tendence trdna. Vreme: lepo.

Budimpešta: mast stinjska K 182 — namizna slanina 157 —.

IV. izkaz radovoljnih darov Sokolu v Hrastniku (za „Sokolski dom“). Neimonoman Ljubljana 50 K „Sokol“ v Mariboru 15 K, g. drž. poslanec Hribar 20 K, Peklárjevi, Dol 10'80 K, Pó 10 K, g. Naglav poslal iz Trbovelj, br. Jurko iz Dola g. poslanec dr. Kukovec, g. M. Ogorevc, Konjice in Neimonomana v Hrastniku. Narodni duhovnik v Ljubljani 6 K; — Po 5 K so poslali, g. I. Elsbacher Laško, g. Al. Vernik Ljubljana, g. prof. Kežuh Celje, g. Ant. Cvenkel Sv. Peter in Neimonoman v Div. Po 4 K g. R. Pevec Mozirje in Neimonoman v Dolu. Po 3 K: izročila družba pri Rošu, gđc. Kuster in g. Baša v Hrastniku. G. dr. Š. Hrašovec po „Posojilnici“ v Dolu K 2'97, Po 2 K so darovali: g. R. Kallan Trb., g. Fr. Tiller Št. Lenart in Neimonoman Hrastnik, a po 1 K g. J. Rainer Hrastnik, g. Rehaček Brezice, gđc. Z. Fabjan in T. Kračman Št. Lenart ter g. A. Pinter. Blok št. 10 (g. Lebar) 10 K, št. 6 (br. Gorenjec) K 10'30, št. 23 (gđc. Kuster) 10 K in št. 22 (br. M. R. 5 K. Skupaj K 243'07.

Cez

ga ni!
Po njem ti jed diši,
Želodec ne boleha
In glava ne boli!

Zahtevajte izrečno „FLORIAN“!
Zavračajte ponaredbe!

Ljudska kakovost	litr K 2'40.
Kabinetna kakovost	„ 4'80.
Naslov za naročila:	„Floriant“, Ljubljana.

Postavno varovano. 84

V Mariboru!

Poduk v glasovirju, orglanju, posvetnem in cerkvenem petju, teoriji, harmoniji itd. daje mlad izkušen kapelnik. Ponudbe naj se blagovoljijo poslati pod „Kapelnik 1910“ Narodni dom, MARIBOR.

125

Sprejme se takoj

trgovski pomočnik

ne pod 20 let star, dober manufakturst v trgovino z mešanim blagom pri **Kristijan Starkl-u v Sevnici, Štajersko.**

117 2-2

Delniška pivovarna v Laškem trgu sprejme

nočnega čuvaja.

Nastop s 1. marcem; plača po dogovoru.

111 3-3

Kontorist

sprejme se takoj. Prednost imajo oni, ki so bili že v kaki trgovini z železnino in večji strojepisja. — Ponudbe na

železnarno A. Pogačnik,
Ruše pri Mariboru. 116 6-1

Trgovinski prostor

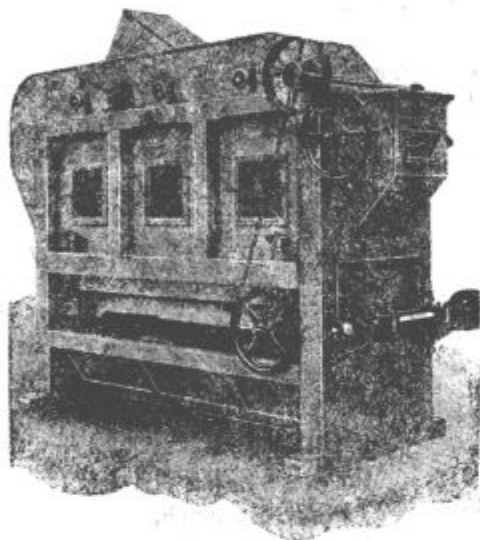
je naprodaj po prav primerni ceni, sposoben za trgovino in gostilno, to je hiša z gospodarskimi poslopji. Proda se iz lastne roke.

Martin Šentur, Gregovce št. 3
pošta Bizeljsko. 110

JOS. ČRETNIK

izdelovatelj umetnih mlinov in žag, kakor tudi mlinov za rabo na roko, z gepljem, vodno in parno silo v Št. Jurju ob juž. žel.

Krasne reference!

Krasne reference!

Krasne reference!

Prodajalka

izurjena v trgovini z papirjem in galanterijo kot **prva moč** se takoj sprejme pri tvrki **Fr. Iglič, Ljubljana.** 112 3-3

Vrtnarica

k dvema deklicama v starosti 7 in 5 let, se sprejme. Znanje glasovirja, petja in francoščine zaželjeno. — Kje, pove upravnistvo tega lista. 118 3-3

500 hl najboljšega haložkega vina

iz l. 1909 že 2 krat pretočenega, proda po K 30'—34'— loko žel. postaja **Posojilnica Sv. Barbara v Halozah.** 99 5-5

Učenca

za trgovino mešanega blaga na deželi se išče iz dobre hiše, kateri je dovršil najmanj 1 do 2 razreda meščanske šole. — Ponudbe na upravnistvo „Narodnega Dnevnika“ pod šifro „F. P.“ 102 2-2

Sukna in modno blago za obleke

priporoča firma **Karel Kocian** tvornica za sukno v **Humpolcu na Češkem.** Vzorec franco. 96

V prid družbe sv. Cirila in Metoda!

Prva češka — splošna deln. družba za zavarovanje na življenje v Pragi.

Generaalno zastopstvo za vse slovenske dežele v Trstu, ul. Donizetti 5.

EDINA slovanska delniška družba za zavarovanje na življenje. **EDINA**, katera kolekuje zavarovalne listine z narodnim kolekom, **EDINA**, katera kolekuje svoje dopise z narodnim kolekom, Zavaruje najceneje, najugodnejše na vse načine! **SVOJI, K SVOJIM!**

Pojasnila dajajo vedno brezplačno okrajna zastopstva v vseh večjih slovenskih krajih.

R. DIEHL, žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinovca, brinovca, vinskega žganja i. domačega **konjaka.**

Poštno hran. račun št. 54.366. — Telefon št. 48.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

„LASTNI DOM“

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Uradije se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure dopoldne.

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrčkih

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba. Brzojavi: „Kamnoseška industrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnimi obratom. Izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementsa.

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obojilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd.

Brušenje, polivanje in struganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sijenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah. Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakev).

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s samotnim ali cementnim tlakom. Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj dočeh marmornih vrst v vseh oblikah. Popravljanje spomenikov, ude: lavanje napisov v iste.

Superfosfat

mineralično in animalično, najzanesljivejše in najcenejše fosforkislinsko gnojilo za vsako vrsto zemlje. — Vsebina strogo garantirana. Zajamčeno najhitrejši uspehi; največja množina pridelka. Za pomladansko setev potrebno neobhodno. — Dalje amonijakove, kalijeve, solitarjeve in superfosphate se dobiva pri tovarni umetnih gnojil, trgovcih, kmet. zadrugah in društvih. 9 28-7

Bureau: Praga, Prikopi 17.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:

1 kg sivega, dobrega, puljenega 2 K, boljšega 2 K 40 h; prima polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg velešnega, snežnobelega, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivega 6 K; 7 K; belega, šnega 10 K. najfinjši drni puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg. dobi franko.

Zgotovljene postelje

in gostonitega rdečega, moorega, belega ali rumenega nankinga, pernica, 180 cm dolga, 116 cm široka, z 2 zglavnikoma, vsak 80 cm dolg, 58 cm širok, napoljen z novim, čvrstim, jako stanovitnim puhastim posteljnim perjem 16 K; napol puh 26 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 2 K, 3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj ali zamenjati franko. Za nengajoče se povrne denar. — Cenovnik zastoj in franko. 59 25-5

S. Benisch, Deschenitz, števil. 199, Sumava, Češko.

Darujte za Nar. sklad!

Belo platno

za žensko in moško perilo in dvojno široko za prtice se kupi najugodnejše v narodni veletrgovski hiši

R. Stermecki, Ce je.

Celi kosi po engros cenah.

Vzorci zastoj in po iljavte čez K 20' — franko. V zalogi je tudi velikanska izbira zastorov, preprog in posteljnih garnitur. Garnitura 1 prt za mizo in 2 za posteljo skupaj 9 K, bolj fina 10 K. 32 59-7

izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela, kakor: račune, pismen papir, zavitke, dopisnice, vabila, lepake, letake, okrožnice, opomine, vizitke, cenike, za urade vsakovrstne tabele in tiskovine, brošure, knjige, itd. — Moderno urejena **knjigoveznica.**

ZVEZNA TISKARNA

Filip Neusteinove

sladke čistilne kroglice (Neusteinove Elizabetine kroglice).

Te kroglice nimajo v sebi nobene škodljive tvarine in so v vsakem oziru boljše ko vsi enaki preparati. Z največjim uspehom se rabijo pri boleznih v trebuhu, čistijo kri, niso nobeno zdravilo, pa boljše in čisto neškodljive, da se lahko rabijo pri 5 10-9

zaprtju

v črevesih, gotovem viru največ bolezni. Ker so sladke, jih imajo radi zlasti otroci.

Skatija s 15 kroglicami stane 30 vinarjev; zavitek z 8 škatljami, s 120 kroglicami stane samo 2 K; kdor pošlje znesek 2 K 45 v naprej, dobi še po vrhu zastoj zavitek z 8 škatljami.

Svarilo! Pred ponarejanjem svarimo! Zahtevajte Filip Neusteinove čistilne kroglice, ki so samo tedaj prave, ako nosi vsaka škatlja in navedilo našo protokolirano varstveno znamko v črno-rdečem tisku „Hell Leopold“ in podpis Filip Neustein, lekarna, naši po trgovskem sodišču zavarovani zavitki morajo nositi našo trdko.

Filip Neusteinova lekarna „k svetemu Leopoldu“

Dunaj I., Plankengasse 6. Zaloga v Celju: Lekarna Rauscher.

Na 7 javnih razstavah odlikovan s I. darilom.

Samo pristno, ako je na podplatih vtisnjena znamka

Šent Peterburške
GALOŠE
in čevlji za sneg.

Vsak

dan jih izdela

tovarna 60.000 parov.

Edini kontrahenti: Mess-
torff, Behn & Co., Dunaj I. Prodaja

na drobno v vseh boljših trgovinah s
čevlji, gumijevimi izdelki in modnim blagom.

Rafael Salmič

trgovina z urami in zlatnino v
„Narodnem domu“ v Celju.

Velika izber **novosti**, zlatih in srebrnih verižic, priveskov, dolgih zaponk, zapestnic, uhanov, prstanov, gospodskih in damskih ur, nastavkov, jedilnih sprav, predmetov v novem srebru, optičnih predmetov i. t. d. Naročite cenike. Postrežba točna in solidna.

Slovenci! Kupujte vžigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda!

Vinko Kukovec

stavbeni podjetnik in tesarski mojster,

lastnik parne žage na Lavi pri Celju

prevzame vsakovrstna

stavbena **zlasti** tesarska dela.

Agro-Merkur

v Ljubljani.

Uradni prostori: Janez Trdinova ulica št. 8. Podružnica: Trst, ulica Stadion št. 3. Skladišče in kleti v Trstu in Ljubljani.

Agro-Merkur je trgovcem in gostilničarjem itd., zadrugam, društvom itd. najboljši vir za nakupovanje blaga.

Pozor! Umetna gnojila, galica, žveplo, krmila, semena stroji in orodja.

Vina! Štajerska, istrska, dalmatinska, dolenska, goriska, vipavska, zajamčeno prista vina. Siv. maslo, žito, moka, olje itd.

Agro-Merkur preskrbi vsako blago. Agro-Merkur kupuje vse pridelke in izdelke.

52-6 Cene najugodnejše, postrežba solidna. 29
Zahtevajte pravila, cenike. — — — Ponujajte svoje pridelke.

Karel Vanič, Celje, 'Narodni dom' priporoča veliko zalogo

novosti v suknenem in manufakturnem blagu.

Velika narodna manufakturna trgovina.
Cene strogo nizke.

33 59-7

Zvezna trgovina v Celju

V zalogi ima potrebščine za pisalne stroje vseh sistemov po originalnih cenah, kakor: ogljeni papir v treh kvalitetah: črni, modri in vijolčasti. — Trakove za vse sisteme v vseh barvah. — Sprejema tudi abonement na trakove. — Radirke in olje za stroj. Edisonove mimeografe za strojepisce. — Edisonove mimeografe za ročno pisavo. — Voščeni papir, barvo črno in modro za mimeograf. — Vsakovrstne papirje za stroj. Posreduje pri nakupih pisalnih strojev.

88 48-8

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4 odstotke ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Soštanj, Sevnica, Šmarje, Gorjilgrad in Vrhnika in rezervna zaklada, katere znašata vže nad 280.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 kron, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K. Sprejema tudi hranilne knjižice drugih posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovanci, poslužite se Južnoštajerske hranilnice pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, da se naloži denar za mladoletne oziroma za varovance izključno le v južnoštajersko hranilnico.

48 59-6

POSOJILNICA V CELJU

Telefon šte. 22.

v lastni hiši „Narodni dom“.

Telefon šte. 22.

POSOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad 4200 zadržnikov, kateri imajo vsega nad 88.000 kron vplačanih deležev.

POSOJILNICA uraduje vsak dan od 9. ure do 12. ure dopoldne razun nedelje in praznikov.

— Poštne hranilnice ček. št. 9579 —

Nad 6 milijonov kron hranilnih vlog

HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, ako tudi ni član zadruge ter jih obrestuje po 4 1/2%. — Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. Posojilnica plačuje rentni davek sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem. Posojila daje na osobni ali hipotekarni kredit proti 5%, 5 1/2% in 5% obrestovanju.

Nad 340.000 kron rezervn. zaklada

18 59-7